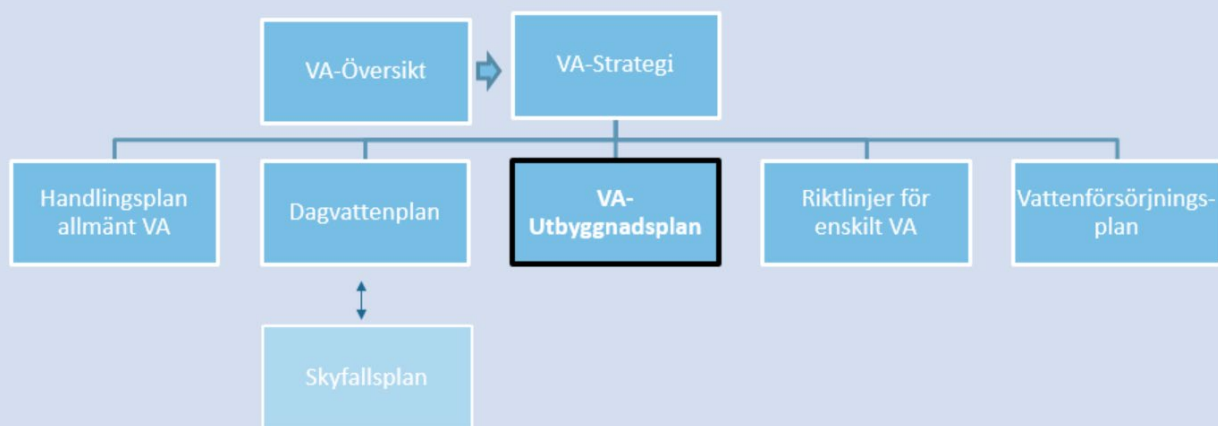

VA-utbyggnadsplan

VA-utbyggnadsplan

Fastställt av	Kommunfullmäktige
Datum för fastställande	2020-06-23 § 133
Giltighetstid	2035-12-31 Första översyn 2024-12-31
Ansvarig funktion	Samhällsutvecklingschef, Kommunstyrelsekontoret
Diarienummer	KS-2019-00539
Målgrupp	Kommunstyrelsen, miljönämnden, stadsbyggnadsnämnden, MittSverige Vatten & Avfall.

Innehållsförteckning

1	<i>Inledning</i>	3
1.1	<i>Syfte med utbyggnadsplanen</i>	3
1.2	<i>Läshänvisning</i>	3
2	<i>Bedömning av § 6 områden, utredning och prioriteringsmodell</i>	4
2.1	<i>Utredning och prioritering av § 6 område</i>	4
2.2	<i>Underlag med avseende på miljöaspekter</i>	6
2.3	<i>Prioritering/Rangordning</i>	7
3	<i>Utbyggnadsområden</i>	8
3.1	<i>Bergafjärden, Bodviken, Killingskär och Ållerviken</i>	8
3.2	<i>Inre Björköfjärden, Lindbomstjärn, Pråmviken och Björköviken</i>	10
3.3	<i>Björköfjärden, yttre delarna</i>	12
4	<i>Utredningsområden</i>	13
4.1	<i>Böle, Sörnacksta, Vintertjärn, Öst- och Sommartjärn, Allsta Klingsta</i> <i>13</i>	
5	<i>I väntan på utbyggnad eller utredning</i>	15
6	<i>Enstaka fastigheter</i>	15
7	<i>Utbyggnadsområden i översiktsplan</i>	15
	<i>Bilaga 1 - Översikt utbyggnads- och utredningsområden</i>	
	<i>Bilaga 2 - Översikt verksamhetsområden och utbyggnadsområden i</i> <i>ÖP.</i>	

1 Inledning

Denna VA-utbyggnadsplan är en del av VA-planen för Sundsvalls kommun. VA-planen är ett styrdokument som beskriver hur VA-försörjningen ska ordnas i hela kommunen det vill säga både inom och utanför kommunalt verksamhetsområde. Med VA-försörjning menas dricksvattenförsörjning samt omhändertagande av avloppsvatten. Avloppsvatten innefattar både spillvatten och dagvatten. VA-planen är en förutsättning för att eftersträva en hållbar VA-försörjning som bland annat bidrar till att miljökvalitetsnormerna för vatten följs.

VA-planen består av följande dokument:

VA-översikt

VA-strategi

VA-utbyggnadsplan

Dagvattenplan

Riktlinjer för enskilt VA

Vattenförsörjningsplan

Handlingsplan för allmänt VA

VA-utbyggnadsplanen ska revideras vart fjärde år, ansvarig för revidering är kommunstyrelsen men medverkan från miljönämnden, stadsbyggnadsnämnden och MittSverige Vatten & Avfall är nödvändig för att en revidering ska vara genomförbar.

1.1 Syfte med utbyggnadsplanen

Syftet med VA-utbyggnadsplanen är att tydliggöra för vilka områden kommunen anser att det behöver ordnas allmän vatten- eller avloppsförsörjning samt vilka områden kommunen anser bör utredas för att det ska vara möjligt att bedöma om det finns behov av allmänna VA-tjänster. Behovet för utredning och/eller att ordna en vattentjänst kan avse en eller flera av följande vattentjänster: spillvatten, dagvatten och dricksvatten. För de områden som pekas ut i planen ska behovet av vilken/vilka vattentjänster som avses vara tydligt.

Syftet är också att tydliggöra varför det finns ett behov av allmänna vattentjänster samt hur bedömningen gjorts.

1.2 Lëshänvisning

VA-utbyggnadsplanen är framtagen utifrån gällande lagstiftning och ställningstaganden gjorda i kommunens VA-strategi. Här redogörs för vilka

kriterier en bedömning av ett § 6 område¹ grundar sig på och hur en prioritering av sådana områden ska göras. I kapitlet *Utbyggnadsområden* återfinns de områden som kommunen anser bör omfattas av allmänna VA-tjänster, en beskrivning av skälen till detta samt ett tidsintervall för planerad byggstart.

I kapitlet utredningsområden finns en beskrivning av de områden som kommunen har bedömt bör utredas närmare för att det ska vara möjligt att avgöra om det bör vara ett § 6 område eller inte. Dessa områden ska utredas inom en fyraårsperiod och därefter, vid revidering av utbyggnadsplanen, beroende på utfall läggas in som utbyggnadsområde eller tas bort ur VA-utbyggnadsplanen. Vid revidering behandlas VA-utbyggnadsplanen på nytt av kommunfullmäktige.

I VA-översiktens kapitel 2.2 ges en djupare beskrivning av Vattentjänstlagen och vilka skyldigheter och rättigheter som gäller för VA-huvudmannen och den enskilde brukaren.

2 Bedömning av § 6 områden, utredning och prioriteringsmodell

2.1 Utredning och prioritering av § 6 område

Kommunernas skyldighet att ordna vatten och avlopp regleras i 6 § Lagen om allmänna vattentjänster.

Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster

6 § Om det med hänsyn till skyddet för människors **hälsa** eller **miljön** behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett **större sammanhang** för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, skall kommunen

1. Bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och
2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän va-anläggning.

För att avgöra i vilka områden kommunen är skyldig att tillgodose behovet av allmänna vattentjänster ska följande kriterier i tabellen nedan användas. Observera att både skälet större sammanhang och skäl ur miljö- och/eller hälsosynpunkt ska vara uppfyllda.

¹ Ett område där kommunen till skydd för människors hälsa och/eller miljö behöver ordna vattentjänster i ett större sammanhang enligt § 6 Lagen om allmänna vattentjänster.

Skäl för kommunal skyldighet	Kriterium
Behov finns med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljö.	<u>Hälsa</u> Närhet till skyddsområde för dricksvattentäkt Närhet till utpekad friluftsbadplats Dricksvattenkvalitet i enskilda vattenbrunnar <u>Miljö</u> Recipientstatus (ekologisk status och övergödningsproblem) Närhet till känslig recipient Status på enskilda avloppsanläggningar
Området utgör ett större sammanhang.	Fastigheter i grupp om minst 20-30 fastigheter ² Bostadstäthet mellan fastigheterna maximalt 50 meter. ³

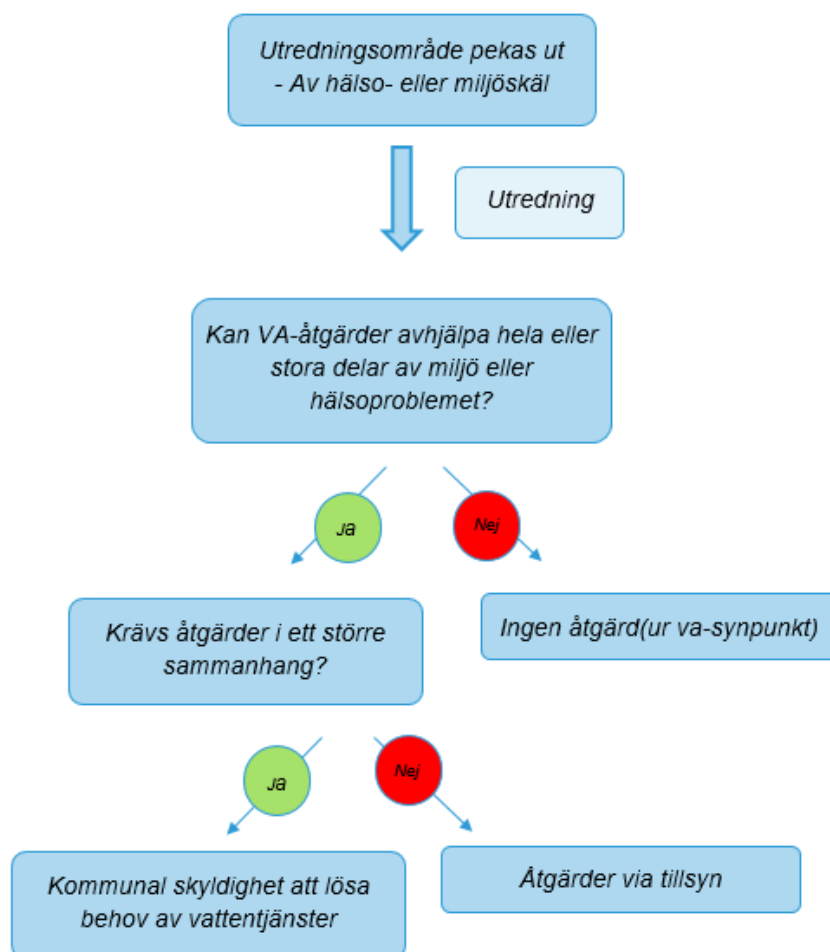
Tabell 1 – Kriterium som ska användas för att avgöra om skäl för kommunal skyldighet föreligger.

För att avgöra hur ett område ska hanteras ska en utredning beskriva förhållandena för kriterierna i tabell 1 och kunna svara på frågorna i figur 1 nedan. Det innebär att man måste ta hänsyn till både miljö- och eller hälsoproblemet i sig, bebyggelsestruktur och om problemet går att lösa med hjälp av VA-åtgärder. Förutom kriterierna i tabell 1 behöver utredningen därför också redogöra för övriga relevanta påverkansfaktorer i området, förutom enskilda avlopp.

Samordningsansvarig för utredningen är miljökontoret, som även ansvarar för att ta fram rutinen för utredning. Bedömning av om det föreligger en kommunal skyldighet att inrätta en allmän VA-anläggning behöver göras gemensamt med representanter från miljökontoret, kommunstyrelsekontoret, stadsbyggnadskontoret och MittSverige Vatten & Avfall. Arbetet med bedömning samordnas av kommunstyrelsekontoret som också ansvarar för att ta fram en rutin för bedömning.

² Observera att även mindre grupper av fastigheter kan anses utgöra ett större sammanhang om särskilda omständigheter utifrån hälsa eller miljö råder och/eller om man kan anse att de tillhör eller har samband med ett redan befintligt större sammanhang där behovet av vattentjänster ordnats genom kommunalt VA.

³ Även längre avstånd kan i vissa enskilda fall aktuellt.

Figur 1 - Schematisk beskrivning av bedömning av § 6 område enligt Lagen om allmänna vattentjänster.

2.2 Underlag med avseende på miljöaspekter

Miljötilståndet i en recipient är en av de avgörande faktorerna vad gäller nya utbyggnads- eller utredningsområden för allmänt VA. Bedömningen av miljötilståndet kan avgöras med hjälp av två olika informationskällor: VISS (VattenInformationSystem Sverige) eller/och kommunens egna underlag. I vissa fall utgör ingen av dessa källor ett tillräckligt underlag, då kan en kompletterande undersökning behöva göras, se vidare i kapitel 3.1.

2.2.1 VISS (VattenInformationSystem Sverige)

VISS är en databas som har utvecklats av vattenmyndigheterna, länsstyrelserna och Havs- och vattenmyndigheten. VISS förvaltas idag av länsstyrelsen i Jönköping. I VISS finns klassningar och kartor över alla

Sveriges större sjöar, vattendrag, grundvatten och kustvatten. Här återfinns bland annat statusklassning - en övergripande bedömning av hur vattnet mår (ekologisk status och kemisk status) men även underliggande bedömningar av till exempel fisk och försurning. Majoriteten av bedömningarna som är gjorda för Sundsvalls kommun bygger på modelleringar och/eller bristfälliga data. Många av statusklassificeringarna i Sundsvalls kommun tillhör därför den lägsta tillförlitlighetsklassen. Det går i dagsläget därför inte att utgå från endast de bedömningar som gjorts i VISS när det gäller miljöaspekten av VA-planering.

2.2.2 Kommunens egna underlag

Kommunens egna underlag utgörs främst av planeringsunderlaget Kustplan samt miljöbeskrivningarna i kommunens riktlinjer för små avloppsanläggningar, men även recipientundersökningar som görs av verksamhetsutövare och vattenvårdsförbund kan vara aktuella. Naturvärdesbedömningen i kustplanen är gjorda utifrån en omfattande kustinventering som miljökontoret har tagit fram (1997-2003) och beskrivningar grundar sig på Naturvårdsverkets kriterier i vägledningen ”Skydd av marina miljöer med höga naturvärden, rapport 5739”.

Riktlinjerna för små avloppsanläggningar syftar främst till att beskriva vilka reningsnivåer som gäller vid anläggande av enskilda avloppsanläggningar, men beskrivningarna av recipienterna är dock allmängiltiga och kan användas även i detta sammanhang.

2.3 Prioritering/Rangordning

I det fall flera områden bedöms vara § 6-områden, det vill säga kommande utbyggnadsområden för allmän VA-försörjning, bör en prioritetsordning tas fram. Utifrån kriterierna hälsa, miljö, teknisk/ekonomiska förutsättningar och bebyggelseutveckling görs därför en kvalitativ bedömning/prioritering där värderingen för samtliga kriterier tydligt redovisas. Kriterierna för hälsa och miljö bör då väga tungt eftersom de motiverat den kommunala skyldigheten i det första steget. Förslag till prioritering görs gemensamt av kommunstyrelsekontoret, miljökontoret, stadsbyggnadskontoret och MittSverige Vatten & Avfall. Kommunstyrelsekontoret samordnar arbetet och ansvarar också för att ta fram en rutin för prioritering.

2.3.1 Kriterier för rangordning

Hälsa

Närhet till skyddsområde för dricksvattentäkt.

Närhet till utpekad friluftsbadplats.
Möjlighet till god dricksvattenkvalitet vid enskild försörjning

Miljö

Recipientstatus (ekologisk status och övergödningsproblem).
Närhet till känslig recipient.
Status på enskilda avloppsanläggningar.

Tekniska/ekonomiska förutsättningar

Närhet till befintlig allmän VA-anläggning eller behov av nya lokala vatten och avloppsanläggningar.
Kapacitet på befintlig allmän VA-anläggning.
Utbyggnadskostnad i området beror bland annat på markförhållanden och topografi.
Samordningsmöjlighet med andra projekt.
Möjlighet till lokala lösningar

Bebyggelseutveckling

Utpekade områden för bebyggelse enligt ÖP och FÖP.
Detaljplaner och bygglovsaktiviteter.

3 Utbyggnadsområden

I detta kapitel beskrivs de utbyggnadsområden där kommunen bedömt att det finns behov av allmänna vattentjänster, det vill säga att det behövs i ett större sammanhang och till skydd för människors hälsa och/eller miljö. Se även karta, bilaga 1. Observera att markeringen av utbyggnadsområden i kartan är ungefärliga, vilka fastigheter som ska omfattas tas vid beslut om verksamhetsområde i ett senare skede.

3.1 Bergafjärden, Bodviken, Killingskär och Ållerviken

Bedömning och prioritering gjordes 2014 under arbetet med den VA-plan som antogs samma höst. Beskrivningen av kriterier, bedömning och prioritering i kapitel 2 har arbetats fram under 2018, men bedömningen som gjordes 2014 baserades på i princip samma arbetssätt. Skäl för kommunal skyldighet att tillgodose behovet av en allmän vattentjänst, spillvatten, föreligger då flera kriterier för miljö, hälsa och större sammanhang uppfylls. Utbyggnad ska påbörjas under perioden 2016-2021. Observera att markeringen av utbyggnadsområden i kartan, bilaga 1, är ungefärliga. Vilka fastigheter som ska omfattas tas vid beslut om verksamhetsområde.

Området är tätbebyggt och är känsligt för avloppspåverkan av hälso- och miljöskäl. Här finns många enskilda vattentäkter, vilket kan ge problem vid byggande av nya avloppsanläggningar. Här finns också ett kommunalt friluftsbad samt känsliga och näringsbelastade havsvikar. Området innefattar

cirka 550 fastigheter och är enligt översiktsplan 2021 planerat för småskaliga bostäder och utgör område för möjlig kompletteringsbebyggelse, huvudsakligen bostäder, anpassat till platsens förutsättningar.

Eftersom statusklassningen vad gäller näringsbelastning i VISS har den lägsta tillförlitlighetsklassen grundas bedömningen att recipienterna i detta område är känsliga ur miljösynpunkt på kommunens egna material, se beskrivningar nedan samt kapitel 2.2 Området har tre recipienter.

3.1.1 Miljötillstånd enligt VISS

Enligt VISS⁴ bedöms vattenförekomsten för området inte ha problem med övergödning på grund av belastning av näringsämnen. Ekologisk status i vattenförekomsten bedöms vara god utifrån allmänna förhållanden. Klorofyll har utifrån satellitbildsklassning bedömts vara måttlig, men underlaget är inte tillräckligt bra för att tas med i bedömningen. Ytterligare undersökningar behövs enligt VISS. Bedömningen har dock den lägsta tillförlitlighetsklassen. Enligt VISS är också badvattenkvaliteten tillfredsställande.

3.1.2 Miljötillstånd enligt kommunens egna underlag

Bergafjärden – Hela viken utgörs av en känslig recipient som är näringsbelastad, framförallt i de norra delarna samt i de grundare delarna av viken. Här finns risk för ökad övergödning och syrefattiga bottenar. Här finns värden för fisk, fågelliv och växtlighet. Här finns också det kommunala friluftsbadet.

Bodviken - Recipienten och dess biotop är känslig för tillskott av näringsämnen. Här finns risk för övergödning och syrebrist. Viken är grund i vissa delar och har en trång mynning ut mot havet. Vattenomsättningen är låg periodvis under året vilket gör att risk finns för dålig syresättning. Har värden för fisk, fågelliv och växtlighet.

Killingskär och Ållerviken – Viken är mycket grund, framförallt i södra delen, och risk finns för övergödning och syrefattiga bottenar. Området är värdefullt för fisk, fågelliv och växtlighet. Ållerviken har mycket höga naturvärden.

⁴ Vatteninformationssystem i Sverige.

3.2 Inre Björköfjärden, Lindbomstjärn, Pråmviken och Björköviken

Bedömning och prioritering gjordes 2014 under arbetet med den VA-plan som antogs samma höst. Beskrivningen av kriterier, bedömning och prioritering i kapitel 2 har arbetats fram under 2018, men bedömningen som gjordes 2014 baserades på i princip samma arbetssätt. Skäl för kommunal skyldighet att tillgodose behovet av en allmän vattentjänst, spillvatten, föreligger då flera kriterier för miljö och större sammanhang uppfylls. Utbyggnad ska påbörjas under perioden 2022-2028. Observera att markeringen av utbyggnadsområden i kartan, bilaga 1, är ungefärliga. Vilka fastigheter som ska omfattas tas vid beslut om verksamhetsområde.

Området är tätbebyggt och är känsligt för avloppspåverkan av hälso- och miljöskäl. Här finns många enskilda vattentäkter, vilket kan ge problem vid byggande av nya avloppsanläggningar. Här finns också känsliga och näringsbelastade havsvikar. Området innefattar drygt 500 fastigheter. Enligt översiktsplan 2021 är området till största delen planerat för småskaliga bostäder och utgör område för möjlig kompletteringsbebyggelse, huvudsakligen bostäder, anpassat till platsens förutsättningar. En liten del av området närmast Lindbomstjärnen är markerat som ett område på landsbygden med stort värde för turism/rekreation som bör utvecklas. En mycket liten del av utpekade område nära Björköviken är markerat som värdefullt landskap som ska skyddas från negativ påverkan på värden gällande natur/kulturlandskap, friluftsliv och biologisk mångfald. En relativt stor yta mellan Holmen och Björkvik har ingen utpekad markanvändning i Översiktsplan 2021.

Eftersom statusklassningen vad gäller näringsbelastning i VISS har den lägsta tillförlitlighetsklassen för både inre Björköfjärden och Lindbomstjärnen, samt att Björköviken tillhör den stora vattenförekomsten Sundsvallsbukten grundas bedömningen att recipienterna i detta område är känsliga ur miljösynpunkt på kommunens egna material, se beskrivningar nedan samt kapitel 2.2.

3.2.1 Miljötillstånd enligt VISS

Enligt VISS⁵ bedöms ekologisk status i Björköfjärden som måttlig, klassningen baseras på växtplankton. Bedömningen har den lägsta tillförlitlighetsklassen.

Den sammanvägda ekologiska statusen för Lindbomstjärn i VISS har bedömts till måttlig, tillförlitlighetsklassen saknas. Bedömningen baseras på modellerade värden och/eller mätvärden för biologiska, fysikalisk- kemiska respektive hydromorfologiska kvalitetsfaktorer. Vattenförekomsten är

⁵ Vatteninformationssystem i Sverige.

bedömd till måttlig status utifrån att närområdet⁶ utgörs av 16 % aktivt brukad mark och/eller anlagda ytor och att svämplanet⁷ utgörs av 23 % aktivt brukad mark och/eller anlagda ytor.

I VISS tillhör Björköviken den stora vattenförekomsten Sundsvallsbukten och bedöms ha god ekologisk status, bedömningen har den lägsta tillförlitlighetsklassen. Bedömningen är dock gjord för hela Sundsvallsbukten, det är svårt att veta vad som gäller för just Björköviken.

3.2.2 Miljö tillstånd enligt kommunens egna underlag

Inre Björköfjärden - är grund och har stora biologiska värden. Den är mycket viktig som reproduktions- och uppväxtområde för fisk och känslig för ytterligare belastning av näringsämnen. De senaste somrarna har det förekommit algblooming. En belastningsanalys för Björköfjärden som miljökontoret låtit göra under 2018-2019 visar att vattenförekomsten har problem med fosfor och kväve från enskilda avlopp. Den interna belastningen av fosfor bedöms vara mycket hög, vilket innebär att åtgärder behöver vidtas på land för att minimera tillförsel av ytterligare näringsämnen. Analysen visar att bidraget av näringsämnen fortfarande är för stort även om eventuellt bristfälliga enskilda avlopp skulle åtgärdas.

Lindbomstjärn - är ett känsligt vatten som är näringsbelastat och dess biotop är därmed känslig för ytterligare tillskott av näringsämnen. I bäcken vandrar abborre, mört gädda och spigg. Sjön har kransalger. Lindbomstjärn har mycket höga naturvärden men är i flera fall påverkade av bebyggelse eller markanvändning. Påverkan på befintliga värden och allmänna intressen ska undvikas eller bli så liten som möjligt.

Pråmviken - Pråmviken ligger vid norra delen av Björköfjärden som utgörs av ett känsligt vatten. Havsmiljön har stor biologisk mångfald. Björköviken - de inre delarna mottar näringsrikt vatten från Lindbomstjärn och kan ha sämre vattenomsättning beroende på utanförliggande grund. Området som är en värdefull fågelokal med bland annat kransalger i recipienten, har högsta naturvärde med stora biologiska värden som reproduktions- och uppväxtområde för fisk, rastplatser och födosökslokaler för fågel samt som biotoper för rödlistade växter och djur.

⁶ Med närområde menas 30 meter från färans kant.

⁷ Svämplanet är den yta som byggts upp av sediment kring ett vattendrag och som översvämmas då och då.

3.3 Björköfjärden, yttre delarna

Bedömning och prioritering är gjord under 2019 efter att en kompletterande utredning av näringsbelastning genomförts. Ställningstagandet har sedan genomförts utifrån beskrivningen i kapitel 2. Skäl för kommunal skyldighet att tillgodose behovet av en allmän vattentjänst, spillvatten föreligger då flera kriterier för miljö och större sammanhang uppfylls. Utbyggnad ska påbörjas under perioden 2024-2031 Observera att markeringen av utbyggnadsområden i kartan, bilaga 1, är ungefärliga, vilka fastigheter som ska omfattas tas vid beslut om verksamhetsområde i ett senare skede.

Omfattande bebyggelse med avlopp delvis i sankta områden. Fjärden styrs av vindinducerade strömmar som upphör under is, vilket innebär risk för internbelastning speciellt vintertid. Mycket värdefull havsmiljö med rik biologisk mångfald såsom täta mattor av kransalger, havsnajas, rikt fisk- och fågelbestånd. Björköfjärden är näringsbelastad och dess biotop är därmed känslig för ytterligare tillskott av näring.

Området är kuperat och innehåller flera bebyggelsegrupper. Det ger många avgränsade delområden och tekniskt kan det krävas flera större pumpstationer för att få till ett fungerande spillvattennät.

Enligt översiktsplanen är området i vissa delar planerat för småskaliga bostäder och utgör område för möjlig kompletteringsbebyggelse, huvudsakligen bostäder, anpassat till platsens förutsättningar. En del av området är markerat som ett område på landsbygden med stort värde för turism/rekreation som bör utvecklas. Övriga delar är inte utpekade för bebyggelseutveckling.

Eftersom statusklassningen vad gäller näringsbelastning i VISS har den lägsta tillförlitlighetsklassen för Björköfjärden grundas bedömningen att recipienten är känsliga ur miljösynpunkt främst på kommunens egna material, se beskrivningar nedan samt kapitel 2.2.

3.3.1 Miljö tillstånd enligt VISS

Enligt VISS⁸ bedöms ekologisk status i Björköfjärden som måttlig, klassningen baseras på växtplankton. Bedömningen har den lägsta tillförlitlighetsklassen.

⁸ Vatteninformationssystem i Sverige.

3.3.2 Miljötilstånd enligt kommunens egna underlag

Björkfjärden är grund och har stora biologiska värden. Den är mycket viktig som reproduktions- och uppväxtområde för fisk och känslig för ytterligare belastning av näringsämnen. De senaste somrarna har det förekommit algblooming. En belastningsanalys för Björköfjärden som miljökontoret låtit göra under 2018-2019 visar att vattenförekomsten har problem med fosfor och kväve från enskilda avlopp. Den interna belastningen av fosfor bedöms vara mycket hög, vilket innebär att åtgärder behöver vidtas på land för att minimera tillförsel av ytterligare näringsämnen. Analysen visar att bidraget av näringsämnen fortfarande är för stort även om eventuellt bristfälliga enskilda avlopp skulle åtgärdas.

4 Utredningsområden

För vissa områden i kommunen finns miljö- och/eller hälsoaspekter som gör att det finns anledning att utreda om VA-åtgärder krävs, enskilda eller allmänna. I vissa fall är det tydligt att det handlar om enskilda lösningar på grund av att det exempelvis rör sig om väldigt glest bebyggda områden. I andra fall är frågan mer komplex och kommunen har inte de underlag som krävs för att kunna göra en bedömning enligt kapitel två. Då krävs en utredning. I detta kapitel återfinns de områden där kommunen bedömt att man behöver göra en utredning för att kunna ta ställning till lämpliga åtgärder. Utredningarna ska vara färdigställda inom en fyraårsperiod efter att VA-utbyggnadsplanen beslutats. Detta för att en bedömning och eventuell prioritering ska kunna göras i samband med revideringen av utbyggnadsplanen som ska göras vart fjärde år.

Observera att ytterligare områden kan bli aktuella för utredning utöver de som listas här om det framkommer ny information som gör att utreda om VA-åtgärder krävs, enskilda eller allmänna.

4.1 *Böle, Sörnacksta, Vintertjärn, Öst- och Sommartjärn, Allsta Klingsta*

Områdena som beskrivs i kapitlet nedan är ett stråk med växande bebyggelse, utanför detaljplanerat område. Området har i stora delar höga miljövärden. Utvecklingen sker stötvis med några fastigheter i taget som får VA-försörjning genom enskilda avlopp eller gemensamhetsanläggningar.

Det är svårt att beskriva hälsoskyddsaspekten i dessa områden eftersom det är stora områden och det råder olika förhållanden i olika delområden. Vattendragen är dock känsliga och ligger delvis inom skyddsområde för vattentäkt. Eftersom det är stort bebyggelsetryck i området riskerar det att leda till problematik inom hälsoskyddsområdet.

Stora delar har kommunalt dricksvatten, i vissa områden finns också kommunalt spillvatten men i hela området är det en blandning mellan allmänt VA och enskilda lösningar.

Enligt översiktsplanen måste ny bebyggelse anpassas till kulturmiljöns bevarandevärden, området har också markerats som stråk i inlandet där kommunen särskilt bör värna om goda kommunikationer, service etc. och där det finns potential för framtida tillväxt. Norr om medskogsbron finns även ett område som pekas ut som förslag till nytt bostadsområde.

4.1.1 Vintertjärnen, vackra bäcken, Sidsjön, och Sidsjöbäcken, del av Selångersån

Det här avrinningsområdet sträcker sig från Vintertjärnen och in mot Selångersån. I området finns många bäckar, exempelvis Vackra bäcken som mynnar i Sidsjön. I bäckarna finns bland annat stationär öring. Sidsjön är en populär badplats och en viktig del i naturreservatet. I sidsjöbäcken finns havsöring, harr, flodnejonöga. Det är relativt mycket bebyggelse vid södra delen av Vintertjärnen och i Sörnacksta-Medskogsbron. Här gäller hög skyddsnivå för hälsoskydd samt miljöskydd eftersom det är ett starkt utvecklingsstråk med växande bebyggelse. Under de senaste cirka 10 åren har många förhandsbesked getts i området.

4.1.2 Sommartjärnen, Östtjärnen och Klingstatjärnen

Söder om Vintertjärnen tar Ljungans avrinningsområde vid. Sommartjärnen rinner till Östtjärnen som i sin tur rinner vidare mot Klingstatjärnen som är en känslig recipient. Utlopps bäcken går sedan ut i Grenforsens Naturreservat i Ljungan i anslutning till Grönsta vattentäkt. Öring och harr leker i utlopps bäcken. Ljungan är värdefull och har en unik vildlekande laxstam.

För områdena gäller hög skyddsnivå för både *miljöskydd* och *hälsoskydd* då vattendragen är en del av ett starkt utvecklingsstråk med växande bebyggelse och befintlig fritidsbebyggelse samt en hel del åkermark. Det är relativt mycket bebyggelse i hela området och vid Klingstatjärnen har det givits flertalet förhandsbesked under de senaste 10 åren. Östtjärnen är en kommunal badplats, stationär öring och delvis uppvandrande havsöring finns i recipienten. Sommartjärnen är en källsjö.

4.1.3 Målsta Vivsta

Väster om Klingstatjärnen finns en sträcka som direkt berör Marmen och Ljungan. Vid Ljungan där gäller hög skyddsnivå för små

avloppsanläggningar ur både miljö- och hälsoskyddssynpunkt. Dricksvattentäkter med skyddsområden i älven Matfors, Grönsta och Nolby. Där finns mycket bebyggelse och sträckan mellan Viforsen och Målsta saknar allmän VA-försörjning. Marmen har även kommunala badplatser och här gäller hög skyddsnivå för *hälsoskydd*.

5 I väntan på utbyggnad eller utredning

För mer information om vad som gäller för enskilda avlopp i områden som omfattas utbyggnation av allmänt VA eller utredning, se handlingsplan för enskilt VA.

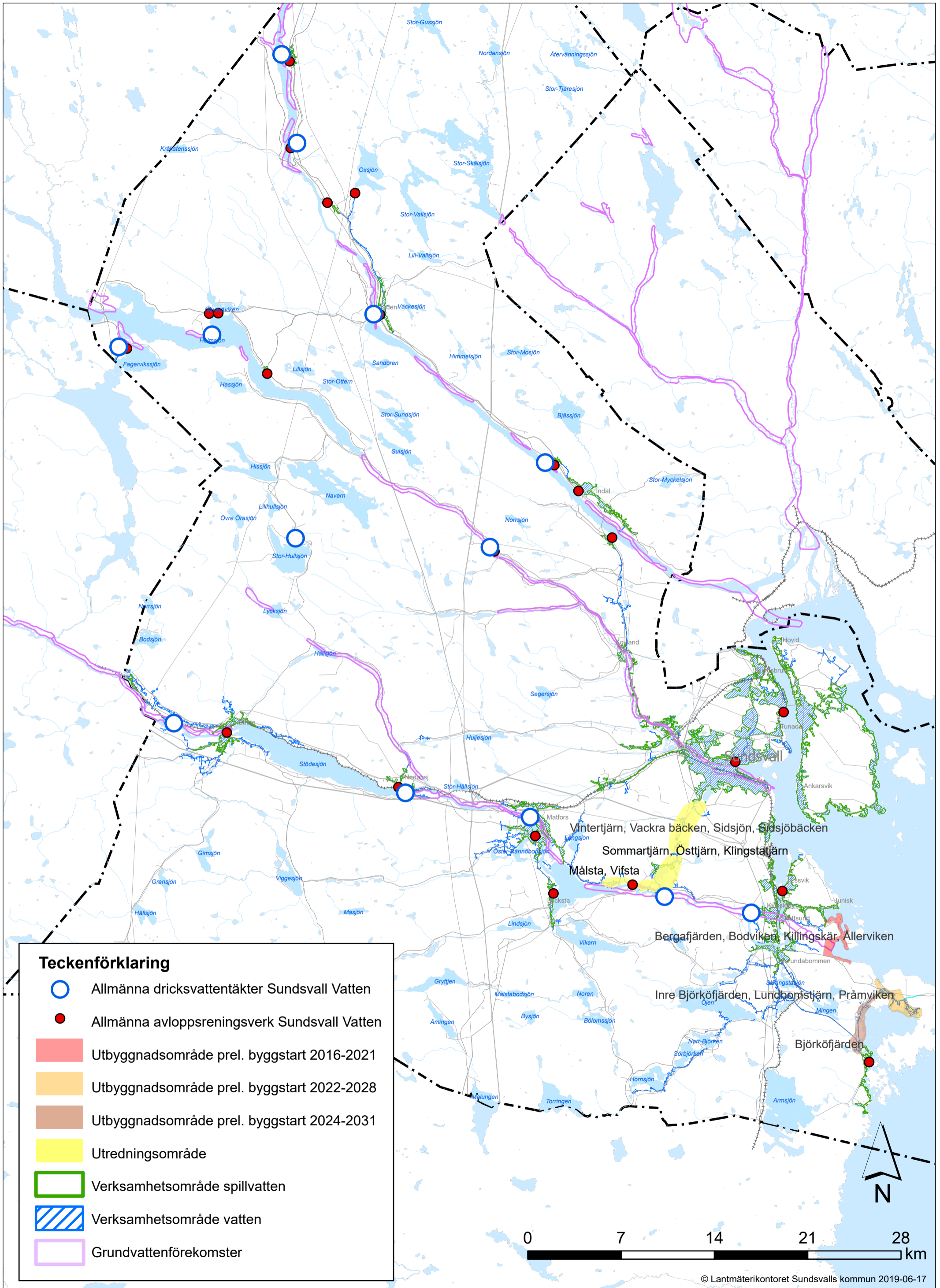
6 Enstaka fastigheter

Mindre områden eller enskilda fastigheter som inte hanteras som utredningsområde utifrån 6 § Vattentjänstlagen kan vara möjliga att ansluta till allmän VA-försörjning om det finns tekniska och ekonomiska förutsättningar för det. Anslutning kan då ske via utvidgning av verksamhetsområde eller via avtal. En översikt över kommunens verksamhetsområden för dricks- spill och dagvatten återfinns i bilaga 2. Observera att bilaga 2 är en ögonblicksbild av hur verksamhetsområden för vatten och avlopp såg ut vid den tidpunkt utbyggnadsplanen beslutades.

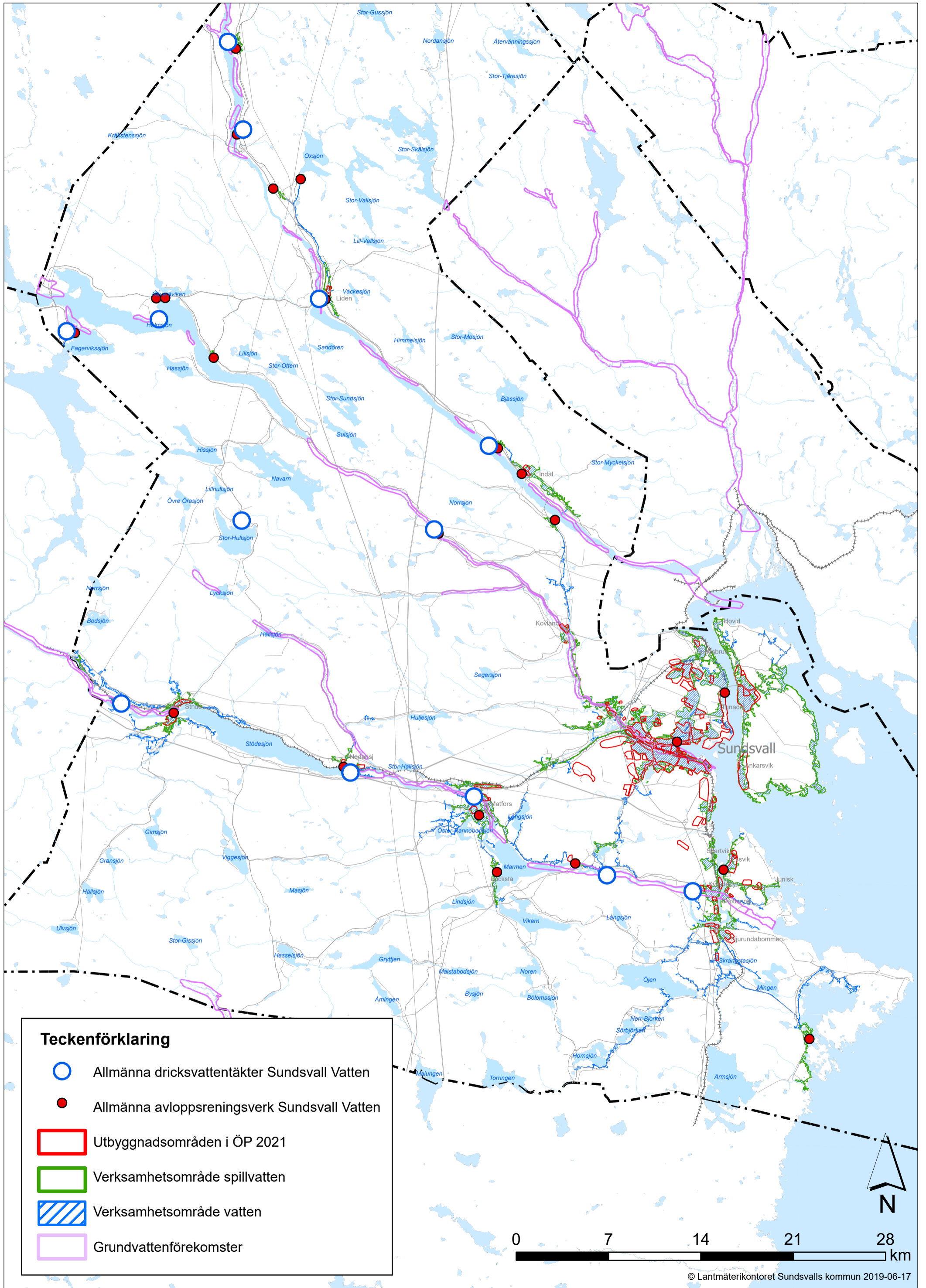
7 Utbyggnadsområden i översiktsplan

Större utbyggnadsprojekt, nya bostadsområden eller liknande, sker i första hand inom eller i direkt anslutning till det befintliga verksamhetsområdet för allmänt VA och bör anslutas till det allmänna VA-nätet. Dessa områden har pekats ut i Översiktsplanen 2021 och återfinns i bilaga 2 tillsammans med en översikt över kommunens verksamhetsområden för dricks- spill och dagvatten. Observera att bilaga 2 är en ögonblicksbild av hur verksamhetsområden för vatten och avlopp samt översiktsplanen såg ut vid den tidpunkt utbyggnadsplanen beslutades.

Bilaga 1. Översikt utbyggnads- och utredningsområden

Bilaga 2. Översikt verksamhetsområden och utbyggnadsområdeni ÖP

Teckenförklaring

- Allmänna dricksvattentäkter Sundsvall Vatten
- Allmänna avloppsreningsverk Sundsvall Vatten
- Utbyggnadsområden i ÖP 2021
- Verksamhetsområde spillvatten
- Verksamhetsområde vatten
- Grundvattenförekomster

